

Georg Radow Caspar Heinrich Gutzmer

Analytica Expositio Leg. VI. Cod. Quor. appellat. non recip.

Rostochii: Keil, 1675

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn741212781>

Druck Freier Zugang

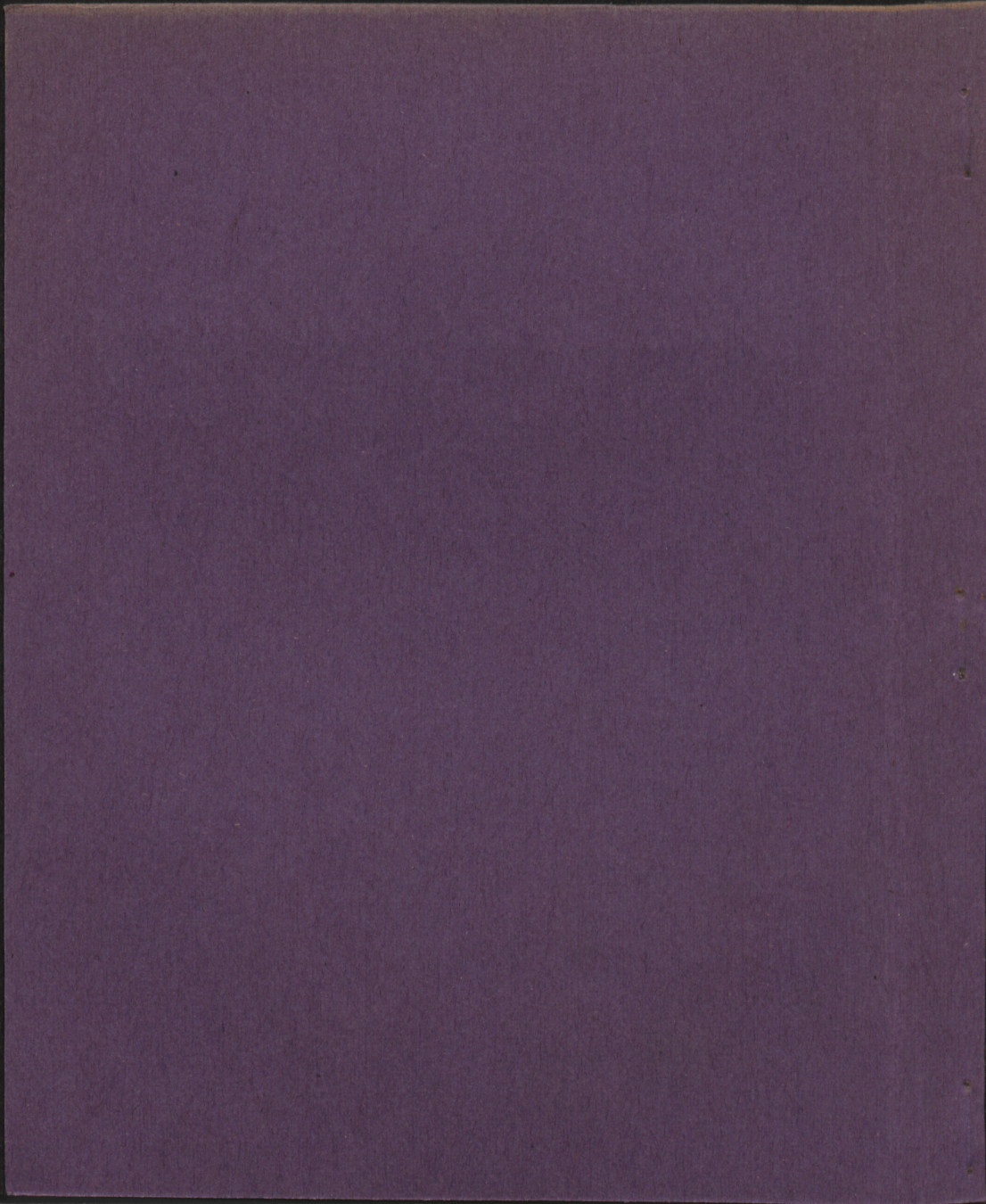
Lezglieder der Erklärung
Ges. VI des J.B.

RU. jur 1675

Georg Radovius, Pr. 1a

Caspar Heinr. Schöner, Resp.

Mit Progr

4
f. 94

ANALYTICA EXPOSITIO

Leg. VI. Cod. Quor. appellat. non recip.

Quam
LOCO INAUGURALIS DISSERTATIONIS,
DEO ADJUVANTE,

Autoritate & Decreto
MAGNIFICI RECTORUM ORDINIS

in celeberrima Universitate Patria,

PRÆSIDE

VIRO Nobilissimo, Excellentissimo,
& Consultissimo

DN. GEORGIO RADOVIO,

J. U. Doctore, Profefs. Publ. nec non Nobi-

lifs. Statuum Ducatus Megapolensis Syndico meri-

tissimo, & Amplissimæ Facultatis suæ h. t. DECANO

Spectabili,

Fautore, ac Promotore suo multis nominibus

colendo,

PRO-LICENTIA

Summos in utroq; jure honores & privilegia consequendi,

Publico Eruditorum examini subicit

CASPAR Henrich Bugmer / Rost.

In Auditorio Majori ad diem XII. Martii

horis ante & pomeridianis.

ROSTOCHII, Typis JOHANNIS KILII, Universitatis Typogr. 1675.

NB.

Hæc pertinet ad quæst. 2. capit. ult. in fin.

nen Kaiserl. Rechten. *add. R. I. de an. 1654. § 83. 105. 122. & 157. junct. Ord. sacri jud. Imperat. Aulici*, (quam exhibet Oldenburg, *Limn. Enucl. lib. 4. cap. 75.*) Tit. 1. *vers.* Und weilen dann. *ibi.* und in Mangel derselben/ die Kayserliche Rechte/ und rechtmessige observationes. & *Ordinat. judic. provinc. Mecklenburg. part. 1. Tit. 3. §.* Es soll der Landrichter: *ibi.* nach des Heil. Röm. Reichs gemeinen rechten. ad posterius Resp: 1. *Contrarium testari ICTos Germanos, dum Tit. prælaudat. in scriptis Theoret: & Pract. allegant & iuterpretantur, nullâ abrogationis mentione factâ, 2. Tandiu præsumendum pro lege, usque dum abrogatio probetur vel lege, vel consuetudine contrariâ, actibus in judicio contradictorio firmatis, probatâ. Tabor. de Altero Tanto part. 2. art. 3. th. 6. & 8. & art. 7. ib. 18. id quod de LL. de altero tanto usurario recte asseri potest. Vid. R. I. de an. 1654. §. 170. seqq.*

Q. 2. An constitutionis nostræ dispositio, locum habeat eo etiam casu, quo judex aliquis competens, ex officio, alicui intra triduum, sub arbitrariâ pœnâ tabularum exhibitionem demandaverat.

Rat. dub. dari poterat hæc, quod sc. à processu informi & inordinato etiam in possessorio summarissimo recte appelletur *Cothman. vol. 2. Resp. 96. n. 30.* Informius a. nihil sit, quam si judex non imploratus officium exerceat, vel ab executione processum inchoet. *l. 1. C. de exec. R. I. Gail. 1. Obs. 13. n. 1. Mind. de mandat. cap. 10. n. 1. & cap. 11. n. 1.*

Rat. decid. v. est, quod Reg. præmissa fallat, si lex judici potestatem præcipiendi & comminandi concedat; tum enim præceptū valet sine cognitione h. e. parte non auditâ, neq; citatâ *Mind. & Gail. d. l. n. 2. Blum. d. l. Tit. 38. n. 22.* quod in hæc specie omnino factum est. *in l. 1. d. Tabul. exhib.* sive quis neget se tabulas habere vel exhibere posse, aut oportere, sive fateatur, sed difficilem se præbeat in exhibendo. *Mindan: d. l. cap. 51. n. 2.* sive valeat testamentum, sive non, *d. l. 1. C. 3. ibiq; Brunnemau. VVesenb. de tab. emb. n. 6. ibiq; Hahn.* nihil quicquam obstante *l. 6. ff. ad l. Cornel. de fals.* Cum signatæ intelligantur Tabulæ, si a alio quam testatore linum incisum, vel sigilla fracta. *Cujac: ad l. 1. ff. de B. P. secund. Tab. p. m. 1038.* de quo factio judicialiter hic constitit. *Ridiculus fueris, si vel judicis interesse, vel contraria ICTorum Responfa opposueris.* Quemadmodum enim illud, nondum visis Tabulis, incertum; incertitudinis autem ratione licitum est, quod alias in certo casu esset illicitum. *Gail: 2. Obs. 8. n. 3.* præterquam quod distinguendum sit: Vtrum interesse sit judicis privatum, an vero publicum s. Fisci; cum hoc casu exceptio omnino fuerit irrelevans, & inepta. *Capzov. part. 1. l. F. const. 16. def. 28.* Ita his in perpetuum obstat sub & obreptionis exceptio. *Cothmann. vol. 3. Resp. 18. n. 332. & Resp. 49. n. 201. It. vol. 5. Resp. 11. n. 137.*

Tantum pro S. S. Justitiâ

in

SOLIUS DEI HONOREM
ET GLORIAM.

PROOEMIUM.

Voluntate magis, quam legitima auctoritate lites sæpius dirimi, querela est, non heri, aut nudius tertius, sed multa ante secula audita, & non tantum Imperatori Justiniano, sed & Pomponio Jcto jam cognita, uti apparet ex *Constit. Tanta §. 17. C. de vet. jur. enucl. §. 1. 2. §. 1. & 3. ff. de orig. jur.* Et quamvis prælaudatus Sacratissimus Imperator malo huic remedium quoddam admirabile invenerit, quando leges in variis voluminibus, quæ ne nomine quidem pluribus nota erant, & si vel maxime cognita fuissent, comparari tamen, vel legi propter multitudinem non poterant, dispersas, in L. libros Digestorum, sicuti constitutiones Imperatorias, antea confusas, in XII. libros Codicis conferre, ex iisque, ut egena quidem antiqua multitudo inveniantur, opulentissima vero brevitatis sua efficiatur, omnes causas decidi voluerit; pœnâ falsi in eum constitutâ, qui, vel in judicio, vel in alio certamine, ubi leges necessariae sunt, aliunde jura accersiverit, vel admiserit. *d. constit. Tanta §. 19. seq. & constit. Dedit. §. 17. seq. cod. tit.* De effectu tamen remedii ipsum Inventorem dubitasse, inde probare alii volunt, quod humani juris conditionem in infinitum decurrere, nihilque in ea esse ibidem agnoverit, quod stare in perpetuum possit, cum multas natura quotidie novas edere formas deproperet, & inventâ lege, inveniri etiam

A

etiam

etiam soleat fraus legi, quæ tantâ arte quandoque tegitur, ut dijudicatu admodum difficile sit, fraudene & fallaciâ, an vero bona fide quid agatur? Inde factum est, ut de novis remediis multi fuerint solliciti, laudarintque alii cautelam Corpollæ, qui in causis justissimis, non tantum concludentibus, sed & frivolis & ficulneis usus esse dicitur argumentis, quod longo rerum usu expertus fuerit: Judicium motus esse varios, moverique nonnullos magis per rationem, quæ minus facit, & quandoque nihil valet, quam per rationes urgentes, quæ eorum capita non intrant. *Vid. Barbof. Tabor. lib. 9. cap. 89. ax. 17. ibidemq; citati.* Alii Judicium gratiam, favoremque, quibuscunq; artibus aucupantur, persvasi: Plus valere favorem in Judice, quam legem in Codice, teste Bald. in *auth. C. ne fil. propatr. n. 32. & Cothm. Resp. Academic. 1. n. 433.*

Quò admissio, concedendum eo ipso haud dubie erit; licitas esse ubique fallacias, corruptiones, operamq; suam in re prorsus inutili ponere eos, qui Juris Studio vacant. In quo quidem errore versari etiam illos certum est, qui naturali judiciò, sive solertiâ, sine cognitione & usu juris scripti, omnia expediri in vitâ civili posse, autumant. Ego vero, uti ab illo statim tempore, quo Jurisprudentiæ, quæ non sine ratione Regia quædam disciplina & scientia vocatur *Marc. Lyciam. 7. membran. 38.* animum meum applicui, eorum semper probavi institutum, qui regiâ potius, quam aliâ quâdam agrariâ, non satis tritâ, variisque periculis expositâ utuntur viâ, nihilque in omnibus rebus credunt adeo inveniri studiosum, quam Legum auctoritatem, quæ & divinas & humanas res bene disponunt, & omnem iniquitatem expellunt, teste Imperatore in *Constit. D EO auctor. §. 2. Cod. de ves. Jur. enucl.* Ita etiam mori, institutoque Majorum me satisfacturum esse credidi, si
testi-

94
testimonium studiorum meorum academicorum publicū
ab Amplissima Facultate Juridicā petiturus, analyticam
legis alicujus expositionem, loco Dissertationis Inaugu-
ralis, publico examini submitterem. Et cū, inter plurimas
alias, mihi præprimis placeret *l. 6. C. quor. appellat. non recip.*
quatuor Capitibus, ne extra oleas vagari videar, rem o-
nem includere volui; ita ut, præmissis Textu resolvendo,
ejusdem inscriptio & subscriptio cap. 1., verba verò cap. 2.,
sensus cap. 3., usus tandem cap. 4. & ultimo exhibeantur.
Faxit Deus Opt. Maxim. ut omnia ex voto, & ad S. Sancti
sui Nominis gloriam succedant!

Ita vero in edit. *Gotthofred. legitur l. 6. C. quor. appell.*

*non recip. Ingg. Grad. Valent. et Theod. Aug. ad H.
P. 4*

Quisquis, ne voluntas defuncti testamento scripta
referretur, vel ne hi, quos scriptos patuerit here-
des, in possessionem mittantur, ausus fuerit pro-
vocare, interpositamque appellationem is, cu-
jus de ea re notio erit, recipiendam esse crediderit, vigin-
ti librarum argenti multa & litigato rem, qui tam impor-
tune appellaverit, & Judicem, qui tam ignavam conni-
ventiam adhibuerit, involvat. Dat. Non. April. Trev.
Aufonio X. & Olybrio. Cofs.

CAP. I.

Continens inscriptionem & subscriptionem
Constitutionis.

S. 1. Inscriptio luculenter nobis detegit & veros hujus Con-
stitutionis Authores, Principes scil. rescribentes, Gratianum, Valen-
tinianum & Theodosium A. A. A. h. est, Augustos, ita dictos vel ab
Augusto i. Roman. Imperatore, vel ab augurio, vel etiam ab augen-
do, uti id pluribus declarant Jurispublici Doctores. *Vid. etiam Boe-
der. de ausp. Regio. cap. 3. p. 244. seqq.* & subjectum recipiens, sive
personam, ad quam rescriptum primitus fuit emissum, Hypatium,
nempe, Praefectum Urbi. De illis, quo tempore & modo ad Imperi-
um pervenerint, & qualis tunc temporis fuerit Imperii status, brevibus

A 2

nobis

nobis inquirendum. Et quia, quod ad primum attinet, inter Chronologos maxima, respectu temporis, reperitur diversitas, quam nemo facile conciliaverit, hoc loco in genere tenendum saltem est; Gratianum, Imperatoris Valentiani primi filium, necdum plane puberem, in medio fere seculi quarti, à Patre, hortatu Socrus & Matris, Augustum creatum, atque adeo in Collegam cooptatum esse, qui post mortem Patris, cum quo octo annos imperaverat, Valentinianum secundum, Fratrem suum, & Valente, Valentiniani l. Fratrem, vel ut alii volunt, Consanguineo, rebus humanis exempto, Theodosium primum, Patre Honorio, Matre vero Thermantia genitum, generum Hispanum, originemque à Trajano Principe trahentem, eximium belli Ducem, Imperii Consortes fecit; & sicuti cum Fratrem & Patrem tres, ita cum eodem Fratrem & Theodosio quatuor annos in isthoc Imperii consortio substitit. *Docente Dyonis. Gotofred. libr. 4. hist. antiq. pag. 324. & 325. seqq. Conferatur Besold. in Synops. histor. Univers. p. m. 158. seqq.*

§. 2. De Statu Imperii non una omnium est sententia. Alii namque existimant, statum fuisse Aristocraticum, quando Imperatores sibi Collegas adsciverunt. *Bodin. lib. 2. de Republ. cap. 2. n. 188. & lib. 6. cap. 5. n. 734. & Althus. cap. ult. Pol. n. 54.* Alii Monarchiam mansisse propterea putant, quod Collegæ inter se distribuerint Romani Imperii Provincias, & plerumque longe à se invicem abfuerint, ut Aristocraticam formam non potuerint consilium capere. *Reckerman. libr. 2. Polit. 2. quem sequitur Dan. Otto de jure publ. cap. 7. p. m. 143. seqq.* Quos alii distinctionis fœdere conciliare student, existimantes, magnopere interesse, utrum plures Imperio præsent pro diviso, an vero pro indiviso? priori enim casu Monarchiam non esse concedunt, quia illa in dualitate constitui non potest. *Vid. Arnis. lib. 1. c. 3. n. 1. de jur. Majest.* Posteriori vero nihilominus Monarchiam manere auctumant, licet plures imperent, cum intentio Monarchiæ, in partes Curarum aliquem ascissentis, bene spectanda sit. *Tabor. in armauent. just. cap. 2. §. 1. ibique allegari;* quæ sententia, salvo ceteroqui rectius sentientium judicio, haud absurde in dubium vocari propterea poterat, quod manifestam contradictionem videatur implicare, præesse Imperio Uno plures, & esse tamen Monarchiam, quam constituit unitas Subjecti, non voluntatis, quippe quæ non minus in decem & pluribus esse potest, quam in duobus vel tribus, ita, ut stante illa

distin-

94

distinguentium hypothefi, ex eodem fundamento ipsa Aristocratia & Politia, cum & in his plures pro indiviso imperent, Monarchiæ nomine appellandæ forent; quod hætenus nemo Politicorum probavit. Tutius ergo admitterem eorum sententiam, qui, tunc temporis Statum fuisse irregularem, defendunt; sicut & hodiernus Imperii Romano Germanici Status talis rectissime dicitur, non attentis argumentis, quibus in speciem magis, quam verè, vel pro Monarchia, vel pro Aristocratia pugnari hætenus consuevit, id quod in ipso conflictu clarius demonstrari poterit, *videatur interim si placet Dn. Pufendorf. dissert. de Republ. irregul. §. 7.*

§. 3. Subjectum recipiens est Hypatius Præfectus Urbi; quorum officium aliud fuit ab initio sub Cæsaribus, nam tunc quartam Magistratû ordinarii speciem constituebant: aliud vero sub Consulibus, ubi extraordinarius saltem erat Magistratus, & cum Magistratus non erant in Republ. sed proficiscebantur, in militiam forte, aut in Provincias, earum regendarum causa, constituebatur Præfectus Urbi, ut jus diceret in Urbe. Unde ejus fidei summam rerum Urbanarum commissam ait Wesenb. *ad tit. ff. de offic. Præf. Urb.* Primusque à Romulo Denter Romulius, & post à Tullio Hostilio, Numa Marcus, & à Tarquinio superbo Sp. Lucretius isthoc honore decorati fuere. *vidente Tacit. libr. 6. anal. cap. 11. Dyonis. Halicarnass. libr. 2. vid. quoque Franck, in comment. ad ff. tit. de offic. Præf. Urb.* Indeque factum est, ut inter Illustres quoque annumeraretur Præfectus Urbi *l. 5. Cod. de Advocat. divers. judic. & dignitate*, (in se scil. considerata) par esse dicatur Præfecto Prætorio *l. 1. C. de Præf. Præf. potestate tamen & autoritate inferior.*

§. 4. Inscriptionem exceipit subscriptio, quæ loci & temporis circumstantias indicat. Datum enim est hoc rescriptum Trevifii seu Tarvisii, Urbe quadam Nobili atque opulenta Italiæ, quam alii, cultiori dialecto utentes, appellarunt Trevigium & Trevigio. *vid. Cluver. libr. 1. Ital. antiq. cap. 18. Leand. Alb. descript. Ital. Zeiler. Ital. lib. 2. c. 3. Itiner. German. cap. 16. §. 28. imprimis vero cap. 16.* Ipsis Nonis April. Ausonio X. (alii Decio) & Olybrio Consulibus h. e. d. 5. April. Anno post Christum natum 379. *juxta Cont. Fast. Consular. Quamvis ipsa constitutionis origo haut improbabiler ad Edictum D. Hadriani, de vicesima hereditatum, referri possit, per l. ult. pr. ff. de appell. recip. junct. l. 26. Cod. Theodos. quor. appell. non recip. Cujac. ad Paul. 4. Sens. receptar. 6.* CAP. II.

CAP. II.

Dictiones & Phrases Constitutionis nonnullas
singularim explicat, additis quandoque
variis lectionibus.

§. 1. Explicationem verborum hoc capite proponere jure merito debui, utpote edoctus, rerum quidem potiore, sed verborum priorem semper habendam esse rationem, cum mens legis, his quasi involucris involuta, cognoscendam sese nunquam præbeat, nisi illis diligenter evolutis, & discussis. Offert se vero nobis primo loco vocula *Quisquis*, quæ æquipollet vocabulo quicumque *Faber. Thesaur. erud. Schol. hac voce*, & cum primitivo suo *Quis* non minus foeminas, quam masculos generaliter complectitur *l. 1. ff. de V. S. l. 7. ff. de Juridict. l. 3. ff. de negot. gest. l. 29. ff. de hered. instit. & passim. add. Aloys. Ric. Dec. 222. n. 2. p. 2. Tiraquell. de retract. lign. §. 1. gloss. 9. n. 216.* In qua generalitate hoc quoque loco procul omni dubio accipienda est, cum foeminas æque, ac viros, æquissimis judicium Decretis, exhibitionem tabularum testamentariorum injungentibus, sese opponere, justissimoque appellationis remedio abuti nonnunquam videas, imo major contra mulieres ratio militet, utpote quibus cor vanum, leve, & mutabile natura esse dicitur *l. 20. ff. de inoffic. testam. c. forus. in fin. X. de V. S. l. 5. C. de institut. & substit. quare non minis saltem, sed & blanditiis, & pollicitationibus facile eo seduci possunt, Tiraquell. in tract. de leg. connub. l. 1. n. 71. ut contra propria laborare commoda haud erubescant *l. 4. C. de Spons. l. 23. C. de Nupt. Vulcej. 2. cons. 29. n. 108.* nec proprio partui parcituræ, dummodo spes quædam lucri affulgeat *l. 39. ff. de pen. cum insuper certum sit, mulieres ultra masculum nihil prærogativa habere, nisi quatenus in jure expressum reperiatur. Gloss. in l. unic. C. de rapt. Virg. Bald. in l. ult. C. de jur. & fact. ignor.**

§. 2. Voluntas porro multis dicitur modis, vel enim (1) denotat facultatem animæ rationalis appetendi quidpiam; vel (2) actum volendi, tum elicitum, h. e. intra voluntatis ambitum se continentem, ita ut perpetuo liber maneat, neque cohiberi unquam possit; tum Imperatum, h. e. à voluntate aliis membris, quæ per vim externam
impe-

94
impediri possunt, demandatum. Vel tandem (3) ipsum volitum, seu, voluntatis sententiam, circa hoc vel illud negotium humanum, verbis vel facto declaratam. *Vid. Meisner. Phil. sobr. sect. 1. cap. 5. quast. 3. class. 3. exempl. 3. Hörnejus lib. 2. Ethic. cap. 4. §. 3. & Prator. theatr. Eth. Polit. part. 2. sect. 1* Ex quibus posterior significatio hujus loci est, non simpliciter, sed quatenus, exclusis omnibus negotiis, quæ inter vivos celebrari consueverunt, ad actus saltem morientium restringitur, id quod ex sequentibus luculenter colligitur.

§. 3. Additur namque immediate vox Defuncti, seu diem functi, uti legitur in l. 26. Cod. Theodos. eod. tit. sensu, ni fallor, eodem, quo alias voluntas dicitur suprema, ultima, novissima, nulliq; mutationi, utpote actu, arbitrioque volendi, per mortem, penitus jam præclusi, amplius subjecta l. i. C. de S. S. Eccles. Frantz. ad princ. Inst. de testam. ordin. jung. Meisner. alleg. loc. ubi eleganter demonstrat. Proposicionem istam, Hac est ultima Patris voluntas, nullo tropico populo esse involutam, quæ vires suas non nisi post mortem efficaciter exerit. l. i. ibique Dd. ff. qui testam. fac. poss. aut ad minimum exere-re debet, cum ea hodie hominum sit (prudentia an militia? hæreo) ut, quantacunque etiam adhibeatur cura, diligentia & providentia, rarissime tamen testamentum aliquod condatur, quod, non dicam impugnari, sed &, si non in totum, pro parte tamen quadam, everti haud queat. Ut adeo, respectu saltem habito ad id, quod fieri debebat, non vero quid fiat, quodammodo sustineri, tollerariq; possint ea, quæ pro declaranda alleg. l. i. ff. qui testam. fac. poss. ab Eckoldo in compend. Pandect. expos. d. i. iii. §. 1. adducuntur. Tantam, mimirum immortalis animæ, in mortali corpore esse dignitatem, ut post corporis interitum proroget imperium, & reliquias cogitationum relinquat, nec majus solatium esse fati, quam voluntatem ultra fatum, juxta Lipsium in præfat. ad Lect. lib. 1. de Cruc.

§. 4. Testamento autem scripta, illa defuncti voluntas dicitur, ut excludatur (1.) voluntas defuncti tacita, atque præsumpta, quæ in successione ab intestato, (quando scilicet nullum testamentum conditum est, non vero, quando testamentum factum ex qualicunque causa ad causam intestati redactum est) vim atque virtutem suam ostendit per. l. 3. pr. & §. 1. ff. de Jur. codicill. l. 2. C. de bon. matern. l. 1. §. 6. ff. de legat. 3. arg. l. 57. §. 1. ff. ad Scrm. Trebell. & naturaliter, perpetuoque voluntati testatæ, hoc est verbis, literisque expressa,

pressa, opponitur l. 7. ff. de R. J. junct. pr. Inst. de testam. Ordin. & l. 1. ff. de qui testam. fac. poss. (2.) Ut indicetur, non esse heic LLtoribus sermonem de testamento nuncupativo, nimirum quatenus voluntate nuncupata, h. e. vivâ voce coram testibus prolata, sine scriptis ordinatum est; de quo agitur s. ult. Inst. de testam. § l. 21. §. 2. C. eod. Nam si, ad instantiam Testatoris, à Notario quoque in scripturam redactum fuerit, omnino, uti quæcunque alia defuncti voluntas, scripturâ, quocunque tenore formatâ, declarata, his nostræ Constitutionis verbis continebitur arg. l. ult. C. quem adm. testam. aper. ibique. Brunne man: l. 2. §. 1. ff. eod. junctâ l. 1. 2. § 3. ff. de tabul. exhib. add. C. I. A. ad tit. testam. quem adm. aper. ib. 2. § 8. & Carpz. libr. 6. respons. 20. n. 2. seq. it. Brunne man. ad tit. C. de Edict. Divi Hadriani tollend. Confer. Rebban alleg. loc. pag. 301. & seq. ubi varias vocab. Testamenti significationes evolvit, & quod tam late, sicuti indicavimus, in jure accipiat, demonstrat.

§. 5. Referetur. In nonnullis Codicibus legitur referatur meâ quidem sententiâ minus aptè, cum referri, sive recitari voluntas non possit, nisi prius fuerit referata l. 6. ff. testam. quem adm. aper. accedit, quod communior lectio conveniat Codici Theodosiano, uti ex alleg. superius. Cod. Theodos. loco apparet. Nihil autem aliud hic denotat vocabulum referare, quam resignare in alleg. l. 6. vel aperire l. fin. ff. de appellat. recip. oppositive ad id, quod clausum est, uti post Accurs. in l. Testamentum. ff. de Testam. & Pratt. notat Calvin. in Lexic. Jurid. hac voce. Dummodo meminerimus, aperiri aliquid non saltem naturaliter, sed & Civiliter, id est adhibitis cujuscunque loci consvetis solennitatibus, notante Gothofred. ad l. 2. C. quem adm. testam. aper. lit. G. & C. I. A. eod. tit. ib. 2. quarum formulam aliquam, Romanis usitatam, lectu haud injucundam exhibet Cujac. ad lib. 4. Jul. Paul. recept. sentent. Tit. 6. Unde haud difficulter colligitur: Aperturam ultimarum voluntatum duplicem esse, simplicem scilicet, & solennem. Illa eam ob causam fit, ut sciat, qui sint scripti heredes, quibus aliquid relictum sit, & an debitæ solennitates sint observatæ, omnibusque quorum verosimiliter inter est, conceditur l. 1. ff. testam. quem adm. aper. nec opus, ut solennitates quædam interveniant, nisi quod petens aperturam, prius de calumnia jurare teneatur. l. 3. C. d. 1. Hæc ea de causa fit, ut testamentum manu privata confectum, auctoritate competentis judicis solenniter agnatum, in publi-

ca.

ca monumenta vel gesta conferatur, eum in finem, ut testamento plena fides habeatur, & in specie dicitur publicato. *vid. Carpt. p. 3. e. 5. d. 24. n. 2. seq.* Fieri a. debet hac apertura jure communi intra tertium aut quintum diem à morte testatoris. *Paul. libr. 4. tit. 6.* Jure vero Saxonico intra trigesimum diem. *Wesenb. ad tit. ff. testam. quemadm. aper. n. 4. Eckholt. compend. Pandect. expos. §. 2. §. 3.*

§. 6. Vel, Conjunctio, s. *secundum Festum*, conligatio est disjunctiva, h. e. earum rerum, quæ suâ naturâ disjunctæ sunt atque diversæ. *Tusch. pract. concl. rom. 2. lit. D. conclus. 744. n. 4. §. 14. Alciat. ad l. 96. de V. S. n. 5.* ut ut interdum copulativè etiam, imò & augmentativè, aliisque multis modis capiatur, *Dn. D. Strauch in Lex. particul. Jur. hæc voce.* Dicitur quoque disjungere casus, uti loquuntur Jcti. *Ludov. Gomez. ad §. 38. Inst. de act.* Sed ita tamen, ut quandoque dispositionem ad diversa ampliet, & extendat, uti decisum est in Rot. Rom. apud *Farinac. Decis. 770. n. 4.* quo sensu hoc etiam loco stare, ex contextu facile colligitur, & ulterius fortean infra demonstrabitur.

§. 7. Quos scriptos patuerit heredes. Vocula *heres*, utrum per simplexe, an verò per diphtong. æ, rectius scribatur? ad Grammaticorum forum pertinere, litemque hanc à magno nominis Jctis agitatum, tum autoritate vet. inscriptionum, & maximè Pandectarum Florentinarum M. S. ubi hanc vocem nunquam cum diphtongo scriptam inveniri traditur, tum etiam hac ratione facili negotio dirimi posse, si maximam interpretum partem secuti, radicem ejus non in verbo *herere* vel *ere*; sed potius in verbo *herciscere* h. e. dividere, unde phrasis *familia herciscunda*, *rubr. §. TT. ff. §. C. famil. hercisc.* vel quod probabilius est, in voce *berus* quæriverimus, eo quod heres sit herus s. dominus hereditatis, nihil quicquam obstante quantitatis, quæ in primâ heredis & heri deprehenditur, diverfitate, rectissime docuit *Rebhan in bodog. Jur. alleg. par. 1. 3. pag. 319 seq.* Ubi etiam ambiguitatem dictæ vocis, sic satis accuratè evolutam exhibet, dum illam non saltim in significatione (1) *latissimâ* successorem quemcunque universalem, ut bonorum possessorem, item fideicommissarium universalem, & (2) *latâ*, heredem directum omnis generis, h. e. suum, necessarium, & extraneum, testamentarium & legitimum, proximum & primum, hujusque successores; sed etiam (3) *strictè* heredem proximum civilem, (4) *strictius* ac

B

per

per excellentiam quandam, heredem suum, qui non tam ipso jure heres existit, quam vivo adhuc parente, quodammodo bonorum dominus est, quique secundum artem juris, quam non omnes capiunt, eum tantum designat, qui jura suitatis habet, vel per se, naturâ, ut filius, filiave; vel repræsentatione, ut reliqui ex filiis & filiabus descendentes, quatenus & hi immediatè in potestate & familiâ avi tempore mortis ejus sunt constituti. §. 2 *Inst. de hered. qual. & differ. ibique Dd. & cum primis Dn. D. Redekerus, J.Ctus, & P.P. Excellentissimus, Præceptor etatem colendus Exam. suo jur 8. ad. d. §. conf Rebb. d. l. pag. 347.* Imò (5) *strictissime*, vel ex disponentis mente, vel pro subjectâ materiâ, e. gr. in Feudis, heredem sanguinis masculum, **Männliche Leibes Lehns-Erben**; & tandem (6) *improprie* Legatarium, & eum, qui hereditate abstinuit, vel ejus qui adhuc superest, successorem tuturum denotare, ex jure civili, feudaliq; non minus, quam ex DD. scriptis solide demonstrat, quo Lectorem brevitatis studio remitto.

§. 8. Inquirendum namque mihi potissimum est, quæ heredis significatio hujus loci sit? quod fortean haud difficulter is intelliget, qui, quo sensu scriptus hic dicatur heres, explicare poterit, ut ut ne hoc quidem adeo, uti prima fronte apparet, expeditum esse videatur. Quamvis enim notius sit, quam ut moneri heic mereatur, scriptum heredem non minus in hac constitutione opponi legitimo, quam alibi, & in specie in *l. 14. ff. de transact.* quemadmodum successio legitima testamentariâ, *per tradita §. 4. b. cap.* neque porro diffiteri ausim, quod eodem sensu scriptus heres hic veniat, quo in Rubr. *Tituli C. de Edict. Div. Hadrian. tollend.* accipitur, ex ratione supra jam indicata *§. fin. cap. 1.* scrupulum tamen quendam procul omni dubio injiciet Nigrum, ubi heres iste scriptus vocatur *institutus*, *l. 1. §. 3. C. d. l.* phrasi uti non ignotâ, ita etiam ad plura, eaque diversissima, sensu ubique alio, referri suetâ. *resse eodem Rebban. d. l. pag. 323.* Et si vel maxime supponamus, verbum *institui*, unde institutus dicitur, remotis omnibus aliis significationibus, in iis, in quibus nunc versamur, terminis, nihil aliud esse, quam designari, ordinari, *DD. ad Tit. Tit. Inst. ff. & C. de hered. instit. Perez. in Cod. eod. n. 1. Ludvvel disp. 7. tb. 6.* dubium tamen iterum orietur, utrum institutus eum æque, qui nuncupando, quam qui scribendo heres factus est, hoc loco denotare possit? cum in hac generalitate phrasi nostrâ
ulus

95
usus fuerit Ulpianus *in l. 1. §. 1. ff. alleg. tit. ut taceam*, Institutum in
lata significatione tam dici eum, qui primo gradu, *l. 1. ff. de vulg. &
pupill. substit.* quam qui secundo, h. e. quocunque post secundum
[exemplo secundarum nuptiarum, quæ non secundâ tantum, sed ter-
tiâ, vel quartâ vice, & ulterius iteratum matrimonium significant.
Rubr. & l. 6. C. de secund. nupt.] vocatus est. *C. I. A. ad tit. de hered.
instit. th. 1. per l. 32. §. 1. l. 9. 36. pr. l. 43. §. 2. de vulg. & pupill. substit.
l. 20. §. 2. de condit. instit. pr. Inst. de vulg. substit. & passim.* quibus-
cunque verbis, tam directis, quam obliquis, voluntatem instituentis,
vel seminece & balbutiente lingvâ declarantibus, sublatâ omni scru-
pulosâ veterum observatione *l. 15. C. de testam.*

§. 9. Quicquid tamen horum sit, non dubitaverim generali-
ter hanc rem ita definire, ut admittatur hoc loco heres qualiscunque,
qui scripturâ quâdam legitimâ, se, aut eum, in cuius jus universum,
successisset, vere non minus, quam purè, heredem velex parte, vel ex
asse institutum esse demonstrare coram competente iudice possit; ;
ne quidem nuncupativo herede excluso, si voluntas isthæc in scriptu-
ram sit redacta; multo minus substitutò, si casus evenerit, aut fidei-
commisariò universalis, relicto per testamentum fideicommissò, he-
reditateque, non realiter, sed verbis tantum restitutâ; vel etiam he-
rede, qui propriâ autoritate possessionem adeptus est, & judicialem
confirmationem desiderat, per tradita à Mejero *in C. I. A. ad tit.
testam. quemadm. aper. th. 8. & 9. Brunneman. in C. ad tit. de Edict.
div. Hadr. tollend. ibique alleg. Carpz. Klock. Menoch. Cothm. alio-
rumque. add. Perez in Cod. d. t. Dummodo tamen jus hereditarium
pateat, h. e. liquido & aperte ex scripturâ prælaudatâ constet, quod
dici nequit, si e. gr. duo testamenta proferantur, dubiumque sit, u-
trum tempore posterius sit? *Perez. d. l. n. 9.* vel si vitium aliquod
visibile in scripturâ appareat, *per constitutionem justinianeam in l. 3.
C. de Edict. div. Hadrian. tollend. ibique Sicbard. Brunnerman. &
alii. add. C. I. A. d. l. th. 10. & Menoch. de adipisc. possess. remed. 4.
n. 699. segg.* vel à Contradictore quopiam constanter negetur, cum
& hoc sensu verbum patere bonis authoribus usurpari, evincat locus
Ciceronis pro Dejotaro: *Domum se contulit, neque Alexandrinum
bellum gerente, utilitatibus suis patuit.* i. e. nihil negavit tibi, *inter-
prete Fabro Sorano in thesaur. erud. scholast. voce pateo.* Unde col-
ligitur nec in hoc quidem capite novi quidpiam adjecisse Imperato-*

rem Justinianum in allegatâ constitutione l. 3. C. de Edict. div. Hadrian. collend.

§. 10. Et ex eod. tit. ejusque l. 3. C. de Edict. div. Hadrian. collend. haud difficulter quoque colligitur, quid sibi velint verba, quæ sequuntur: In possessionem mittantur. Nam cum certum & in confesso sit, quod possessionis vox inter alias acceptiones, quæ huic constitutioni applicari nullâ ratione possunt, cum primis vel jus persequendi, retinendique patrimonii, quod morientis fuit, vel etiam detentionis factum, quandoque animo & jure sibi habendi destitutum, interdum verò cum tali animò conjunctum, denotet, id quod ex Tit. Inst. ff. & C. de bonor. possess. §. l. 1. totòque tit. ff. de acquir. vel amitt. poss. junct. l. 9. ff. de R. V. l. 7. §. 11. Commun. divid. §. l. 19. ff. ex quib. caus. major. post alios evincit Mejer in C. I. A. ad Tit. de acquir. vel amitt. possess. th. 2. 3. 4. & Eckholt. in compend. Pandect. expos. eod. Tit. §. 1. quodque insuper differentia inter hæc duo possessionum genera, non tam ex verborum positione, quam ex subjectâ materiâ desumenda sit, quia LL. discrimen illud inter bonorum possessionem, & possessionem bonorum, quod in §. 3. Inst. de bon. poss. & alibi fundatum aliquò, modò videtur, ubique non observant, sed sæpius confundunt, uti apparet ex l. 61. ff. de A. vel A. poss. §. l. 4. §. 1. ff. de offic. ejus cui mandat. est. juris d. vid. Autor incertus à Malcom. edit. in not. ad Wesemb. d. tit. ff. de bonor. poss. n. 1. ibique Malcom. in annot. lit. a. Eckholt. eod. tit. §. 2. add. Oldend. clas. §. a. 6. in princ. Treutler. vol. 2. Diss. 15. th. 1. lit. A. proinde sine omni dubiò possessio in posteriori significatu. h. l. accipienda erit, cum principali juris succedendi causâ tantisper suspensâ, de solâ missione in possessionem rerum earum, quæ tempore mortis testatoris fuerunt, ibidem agatur; quæ remotis aliis significationibus, quas C. I. A. ad tit. testam. quemadm. aper. th. 8. & ad tit. quib. ex caus. in possess. eatur. th. 1. exhibet, hic nihil aliud est, quam inductio in possessionem rerum hereditariarum l. fin. pr. ff. de appellat. recip. C. I. A. d. th. 8. junct. Schnobel diss. 21. th. 22. Perez. in Cod. d. l. n. 5.

§. 11. Ausus. Nihil quidem attinet accuratius in verum hujus dictionis sensum inquirere; cum vel ex ipsâ pœnâ, quâ & appellantis audacia, & ignava Judicis conniventia hæc nostrâ lege coercetur, facile quisque possit intelligere, non accipi hic audaciam in
bonam

bonam partem, pro iustâ animi intrepidi fiducia, de quâ Propertius
lib. 11. Eleg.

*Quod si deficient vires, audacia certe
Laus erit, in magnis & voluisse sat est.*

Sed pro vitiô, cui cognata sunt confidentia & temeritas Faber. alleg.
voce audeo, oppositum scilicet alteri, quod nimirum in defectu peccat, &
dicitur segnities & ignavia. Ad rem tamen tanto melius illustran-
dam non pigebit loca quædam egregia Taciti adducere, quibus, Syl-
lam, ait, inopem, unde præcipuam audaciam: & simulatorem segni-
tie, dum temeritati locum reperiret, lib. 14. Annal. cap. 57. v. 5. &
nihil gravius audenti, quam ignavo patiendum esse. d. lib. 57.
cap. 58. v. 7.

§. 12. Sequuntur in contextu verba, Provocare & appel-
lare, de quibus præ primis quæri solet, utrum in sensu Juridico (de
vulgaribus enim, iisque variis acceptionibus solliciti sunt Lexicogra-
phi) illa hæc latior sit, atque adeo generis locum sustinere queat?
Et docere post Bartolum & alios id videtur Maranta Spec. aur. p. 6.
de appell. n. 2 & 4, existimans provocationem in genere denotare
quamcunque vocationem in Judicium, atque adeo, quæstionem
affirmative esse decidendam; quem sequitur Treutl. vol. 2. Disp. ult.
tb. 1. lit. H. & Hartman. Hartman: obs. pr. tit. 19. obs. 29. per l. 13. 14.
ff. de Judic. Verum cum eodem quoque sensu verbum appellare ac-
cipiatur in l. 29. ff. eod. Utraque etiam vox specialius vocationem
adversarii ad superiorem, de iniquitate, vel gravamine ab inferiori Ju-
dice cogniturum, significet in l. 40. §. 1. ff. de pact. & l. 17. 19. C. de
appellat. rationem nullam video, quo minus tuto adstruere possim,
unum eundemque utriusque vocis significatum esse cum Petr. Gregor.
Tholos. synt. jur. Univers. lib. 50. c. 2. n. 3. & 4. & auctore notar. ad
Wesensbec. & Malcomes. edito. n. 3. quod etiam admittere videtur
prælaud. Faber. voce provocare, quamvis minus latine, vel, uti ait,
vulgò saltem, appellare pro provocare dici putet; cui tamen recla-
mant innumera loca in Pandectis, quibus hæc sensu, voce appella-
tionis] Ctos Romanos usos esse, facilius demonstrari poterit, quam
à Fabrô evinci, minus congruè, & vulgariter ipsos esse locutos; ut
adeo utraque in speciali, proprioque sensu commode, per Implora-
tionem Judicis Superioris, adversus gravamen tam judiciale, quam

extrajudiciale iudicis inferioris, gradatim factam, definiri possit, cum Bachov, ad Treutl. d. loc. Eckolt. ad tit. de appellat. §. 1. seqq. add. Cujac. in Pand. eod. tit. & Schnobel, Disp. ad Pand. 25. th. 1. Item. auctor. notar. ad Wesenb. à Malcomes. edit. d. n. 3. conf. Cothm. vol. 1. consil. 30. n. 22. seqq. & vol. 2. conf. 55. n. 112. seqq.

§. 13. Fit autem mentio in nostra lege appellationis interpositæ, eodem sine dubiò sensu, quo in l. 3. §. 6. pr. §. 2. §. 6. C. de appellat. it. in l. 1. C. Sent. rescin. non poss. l. 1. de libell. dimiss. rubr. & l. 1. nihil innovari. & passim. Interposita appellatio & provocatio dicitur. Nimirum non est in arbitriò appellantis, ut isthòc remediò in causâ etiam justâ, eo, quo ipse velit, tempore & modò uti possit, sed post latam demum sententiam, vel stante pede, h. e. in continenti, & antequam appellans & iudex ad extraneum actum se convertat, vivâ voce & communiter hâc formulâ: Appello. l. 2. l. 5. §. ult. ff. de appellat. l. 14. C. eod. Castrens. in l. 6. §. sin autem. n. 2. C. d. tit. Hartman. Hartman, tit. 19. obs. pr. 15. n. 2. Wesenb. de appellat. n. 9. ibiq; Hahn. verb. vel scripto vel vivâ voce. Jac. Blum Process. Cameral. Tit. 48. n. 9. vel post intervallum coram Notariò & testibus inscriptis per libellos appellatorios, hodie schedulam appellationis, summam & causam appellandi, cum appellantis nomine & copiâ sententiæ continentis, povocare ad superiorem debet l. 1. §. ult. l. 7. ff. §. l. 6. §. pen. C. d. t. Ordin. Camer. part. 2. tit. 29. §. Item so soll. R. J. de anno 1654. §. In appellat. Sachen. cap. 59 extr. de appellat. c. 1. eod. in 6to. Graven. concl. pract. 119. n. 47. Rosbach. prax. civil. tit. 73. n. 22. seqq. Blum. d. l. n. 11. seqq. Et hoc quidem intra fatalia s. tempora à lege constituta, quibus elapsis mors, sive finis appellationi imponitur l. 2. C. de tempor. & reparat Appellat. ibique Dd. add. Gaden. concl. 61. n. 2. Panormit. X. de appellat. c. 8. n. 8. Quæ, ut hoc obiter saltem addam in quadruplici sunt differentia. Alia namque (1) dicuntur interponendæ appellationis, alia (2) petendi apostolos, qui sunt vel dimissorii, vel refutatorii, alia (3) Præsentandæ s. introducendæ, & tandem (4) alia prosequendæ appellationis, quæ explicantur. Tit. ff. quand. appell. fit & intra quæ tempor. & tit. C. de tempor. appellat. Item tit. ff. de Libell. dimissor. Nov. 23. cap. 1. Ordin. Camer. part. 2. tit. 29. & tit. 30. alleg. R. J. de anno 1654. §. In dem auch nunmehr zum sehenden 121. & §. seq. juncto. §. So
dann

92

dann soll 67. *vid. Habn. ad Wesenb. dd. tit. & potissimum Processistas*
tit. de appellat. quamvis fatale petendorum apostolorum *d. O. Cam.*
non attendatur. *d. tit. 30. pr. ibi* So soll einem frey stehen nach ge-
thaner *appellation apostolos* zu bitten/ oder nicht *Zanger. de Except.*
part. 2. c. 20. n. 4. Gilhaus. Arb. Judic. p. 3. c. 8. n. 49. Conf. Gød. ad
l. 116. de V. S. n. 6. in fin. ejusque locò per novissimum Recessum
Imperii de anno 1654. introductum esse videatur fatale, requisitionis
actorum, cum oblatione ad præstandum solemnia, quod 30. dierum
est, à die interpositæ appellationis. *d. R. J. §. Ob Et auch schon. 61.*
& 63. vid. Blum d. l. Tit. 49. per Tot.

§. 14. Is, cujus eâ de re notio est. Notionem accipe-
re possumus & cognitionem, & Jurisdictionem ait Ulpianus in *l. 99.*
ff. de V. S. Hoc autem locò indubie posteriorem significatum obti-
net, tum, quod in formulâ cujus eâ de re notio est, quæ hic oc-
currit, notio semper tali modò intelligenda *per l. 5. pr. ff. de Re ju-*
dicat. junct. l. ult. §. ult. ff. de O. & A. tum quod hic agatur de tali ju-
dice, qui in possessionem misit, quod non est simplicis cognitionis,
quæ Judici pedaneo competit *l. 3. C. de Jud. ped.* qui propterea co-
gnitor appellatur: *l. un. C. qui pro sua jurisdic. sed majoris potesta-*
tis, quæ jure Magistratus competit l. 4. ff. de offic. ejus cui mada. est
jurisd. junct. l. 1. eod. imo magis imperii, quam jurisdictionis *l. 4. ff.*
de jurisdic. ibique Brunnem. Nec osttat, quod is ipse, cui hic notio
tribuitur, postmodum dicatur Judex; cum & horum varia sint ge-
nera, uti videre est *ex l. 13. §. 1. l. 14. pr. & §. 1. C. de Judic.* atque adeo
sub voce Judicis, qualiscunque Magistratus, suo & alieno jure de causis
cognoscens contineatur. *rubr. & tot. tit. ff. de reb. auctor. Jud. possid.*
ut ut non negemus, quandoque hæc voce non nisi judicem pedaneum
intelligi *l. 2. de R. J. l. 46. ff. de Judic.* unde distinctio in majus &
minus judicium *l. 2. C. de formul. & impetr. subl. l. 34. C. de appellat.*
add. l. 9. C. de judic. C. J. A. de Judic. th. 20. seq.

§. 15. Recipiendam esse. Recipere idem est quod de-
ferre appellationi. *Jac. Blum. Process. Camer. tit. 50. §. 2. n. 3. &*
prædicatur proprie de Judice à quo (uti vocatur in l. 6. pr. C. de ap-
pellat. & Recess. Imper. de anno 1654. §. 61. rubr. & t. t. ff. de appell.
recip. Rubr. & t. C. quor. appell. non recip. Utpote qui appellatione
non receptâ, per relationem s. Apostolos refutatorios opinionem
suam

suam, causasque, per quas appellationem non recepit, manifestare solus potest, secundum l. 6. ff. d. t. Blum. d. l. Cui opponitur iudex ad quem, seu iudex appellationis, uti vocatur in l. 40. §. 1. ff. de pact. l. 13. §. 4. C. de Judic. Brunnem. in C. ad d. l. 6. pr. Cujus est processus appellationis vel decernere, vel etiam denegare, quique, eo casu, quo ab inferiore appellatio admissa non est, nec de sententiâ latâ, neque etiam de prætenfis attentatis cognoscere, multo minus quicquam definire, vel iudici prioris instantiæ pœnaliter demandare potest, antequam causam præjudicalem, utrum nimirum appellatio injuste repudiata, atque adeo effectum devolutivum habere potuerit, nec ne? per interlocutoriam legitime deciderit, per tradita Peretz. in C. d. l. n. 30. & Coibm. vol. 5. conf. 38. n. 7. seqq. ubi id inique a deo verum esse ait, ut, si causâ præjudiciali neglectâ, & præteritâ, de causâ alterâ pronuncietur, juris ordo violetur, & processus intricetur, imo talis sententia, quæ litem antea decidit, quam causa præjudicialis tractata, cognita, & definita fuerit, irrita sit. n. 11. 12. hæc, ipsa ratio naturalis, sensusque communis ita dicitur n. 13. Nonnunquam vero & iudex superior appellationem recipere s. admittere, germanicè *Annehmen* DD. dicitur *Hahn. ad Wesenb. de appellat. recip. n. 3. Blum. d. tit. 48. §. 6.* pro quibus & ipsa *Ord. Camer. Imp. militare* videtur *part. 3. tit. 28. §. 5. & tit. 29. §. 1. & passim*, quod tamen nostra constitutioni non convenit.

§. 16. Viginti librarum argenti. Vel secundum *Cod. Theodos. alleg. loc. auri*. Libram argenti constituunt 5. solidi l. un. C. de argent. pretio. lib. 10. libram auri verò 72. solidi l. 5. C. de suscept. lib. 10. quam artifices Marcam vocare, docet post *Covarruv. de vet. numismat. cap. 3. n. 3. Peretz. in C. d. l. n. 9.* solidus vero in jure nostrò idem est quod aureus S. ult. J. de pœn. tem. litig. junct. l. ult. ff. de in jus voc. æstimatus tempore Justiniani 1000. sesteritiis §. 3. *Inst. de success. Libert. vid. Rebban Hodog. jur. pag. 261.* nisi velimus pro sanandò hoc locò, qui multos exercuit, levem mutationem admittere, duas istas voces: *Centum & mille*, transponendò, ut altera in alterius locum succedat. *vid. Calvin. in Lex. voc. aureus.*

§. 17. In reliquis non occurrit, quod notari mereatur, nisi quod in lectione quædam adhuc sit diversitas, cum pro verbis: *Ignavam conniventiam*, in *Cod. Theod. sæpius citat. loc.* substituta reperiantur verba: *Ignavè cohibentiam*, quæ tamen rem non satis explicant.

CAP.

Verum Legis sensum eruit, & rationibus firmat, quæq; in contrarium moveri possunt, diluit.

§. 1. Non equidem dubito, facile jam ex iis, quæ hæctenus sunt proposita, quemvis jam perspecturum, quid animò Imperatores comprehenderint, cum constitutionem hanc promulgarent, ut Oedipe haud opus sit, qui Sphingis nodos hic explicet; promissi tamen mei memor, meam in hoc quoq; capite fidem liberabo, verba contracturo, quantum fieri potest, in compendium. Summa igitur totius Constitutionis hæc est: Audiendum non saltem non esse eum, impedire, ad superiorem temerariò ausu provocandò, qui velit, ne, vel ultima defuncti voluntas in conspectum, notitiamque eorum, quorum interest, deveniat, vel etiam scriptus in testamento, visibili vitiò carente, heres, in verã rerum hereditariarũ possessionẽ inducatur, sed & cum Iudice, moratoriam appellationẽ per ignavam conniventia admittente, viginti librarum argenti multã coërcendum esse.

§. 2. Rationes juris constituti si quis quærat? illæ, si uspiam alibi, hic dari possunt omnium evidentissima. Sicuti namq; (1) pie agit, qui ultimas voluntates conservare studet. *Nob. 1. cap. 2. vers. si vero fin.* Ita etiam (2) publicè expedit, suprema hominum judicia exitum habere. *l. 5. ff. Testam: quemad: aper.* Unde (3) non Prætor saltim Romanus defunctorum voluntates contra Calliditatem eorum, qui circumvenire eos volunt, quibus ex iudicio defuncti deberi quidpiam potuit, *l. 1. pr. ff. si quis omisi: caus:* Sed & (4) Cornelius Sylla Dictator adversus illos rueret, qui Testamenta celant, hæc supprimunt, & non producunt, qui producendi facultatem habent, item qui eadem resignant dolo malo *l. 2. ff. ad L. Cornel: de fals. ibique Gothofred: l. 4. C. cod. Quibus* (5) accedit, quod res ipsa celeritatem desideret, sententiaque parum noceat. *l. fin. ff. de appellat: recip. l. 3. C. de Edict: D. Had. toll.*

§. 3. Nec est, quod in contrarium quispiam appellationis favorem & æquitatem fundatam in ipso jure naturali, quod defensionẽ (cujus quædam & hæc est species. *cap. cum speciali. 61. §. porro. X. Et l. 1. ff. de appellat: Cothman. vol. 1. consil. 33. n. 3.*) mortaliū nemini eripit. *l. 3. ff. de just: Et jur. Marant. in spec. Tit. de appellat: n. 247.* hoc saltem sine prætexet, ut, si non quoad effectum suspensivum, ad minimum tamen, quoad effectum devolutivum, appellatio sustineatur, atque adeo iudex appellatiõis de gravaminum relevantiã vel irrelevantiã dispicere possit, utpote cui soli, exclusò iudice à quò, hæc potestas jure communi concessa legitur. *l. 6. pr. C. de appell. cap. ut nostrum § 6. X. cod. Cothm. vol. 3. consil. 40. n. 75. add. Menoch. de adips. poss. remed. 4. n. 782.*

§. 4. Uti namque ipsa naturalis, de quã in oppositã *l. 3.* agitur, defensio, prærequirit injustam, & quidem talem offensionem, ubi incolumitati tuæ aliter consulere non possis; cum si justè, & superiorum cumprimis mandatu aliquis te invadat, vel etiam injustè, verbis, factove aggressus, periculum aliter effugere possis, viaq; juris pateat, injusta omnino futura est defensio, rectiusve vocanda ultio & vindicta quædam privata, quæ omni jure prohibita est, severèq; eoërcenda. *§. 1. l. 45. §. pen. ff. ad L. Aquil: l. 1. 7. C. unde vi C. C. C. artic. 140. Jung. Brunneinan in d. l. 3. n. 1. 2. 3.* Eodem modò defensio hæc juridica, vel potius analogica, defensionis nomen non merebitur, si contra decretum, quod vel omnino nullum, vel leve quodpiam, & modicum, adeoq; facili negotiò reparandum præjudicium continet, juriq; per omnia conveniens est, intemeretur,

C

quia

quin potius præsidium nequitia & improbitatis audiet. *per textum expressum in all. cap. 61. s. porro. X. de appellat: quia appellatio non conceditur, nisi injuriã reverã affecto & ita gravato, ut aliã ratione sibi consulere, imminensq; præjudicium amovere haud possit. l. 1. pr. ff. l. 30. C. de appellat: cap. 1. X. eod. in 6to junct. l. un. C. si de momentan. poss. ibique DD. vid. Cothman: Vol. 5. Resp: 10. n. 147. It. Vol. 4. Resp. 13. n. 5. & passim: Jung. Gail. 1. Obs. 70. Scac. de appellat: quaest. 17. limit. 6. Membr. 2. & præprimis Fach. lib. 1. contröb. jur. cap. 57.*

5. 5. Recte præterea judex appellationis cognoscit super gravaminibus; sed si gravamina ad sint; alias enim & hoc locò valebit Philosophorum Regula: Non entis nullæ sunt affectiones. At, quæ jure permittente, imò sub certã pœnã injungente sunt, quid quæso, ea iniquitatis continent, aut injustitiæ? Quodnam subest præjudicium, si quis jubeatur edere Tabulas, ut aperiantur, &, salvò cæteroque jure, iis, quorum probabiliter interest, communicentur? Imò, si vel tandem scriptus in iis heres in possessionem bonorum, usq; dum de jure hereditario plena quædam cognitio institui queat, mittatur? Profectò, si veritatem amamus, vel nihil, vel quod citra prohibitam hoc casu appellationem, legitimò remedio reparari egregie possit.

6. Notum tandem est, notoriè injustas, frivolas, moratoriasq; appellationes nullum juris effectum habere. *docente Cothm: Vol. 1. Resp: 30. n. 59. seqq. sed quænam notoriè injustior, magisq; frivola fingi potest provocatio, quam, quæ manifestã lege prohibita est; & cui ipsa justitia non defert, uti loquitur Papa in cap. 5. X. de appellat. in 6. Concludat hoc caput Jctissimq; Fachinaus, qui postquam varias de Legis nostræ sensu DD. proposuisset opiniones, ipse tandem controversiam ita decidit: Argumentum ex hoc textu sumitur in hunc modum. Nam si & appellanti, & judici appellationem admittenti, pœna irrogatur, nullò discrimine adhibito, sequitur indistinctè appellationem esse prohibitam; quia, si permissa esset, quoad effectum devolutivum, neq; appellans neq; judex puniendus esset. Liceret enim aliquò modo & appellare, & appellationi deferre. Quæ vero afferuntur similia, in argumento contraria opinionis, ut maxime vera sint, parum tamen obstant, quia nulla est lex in aliis causis possessoris & similibus, quæ afferuntur, tam disertè appellationem prohibens, pœnã etiam constitutã, quæ admodum hoc in casu, lib. 1. contröb: jur. cap. 76. conf: Brunnem, ad l. nostram num. 2.*

CAP. IV. & ULTIMUM.

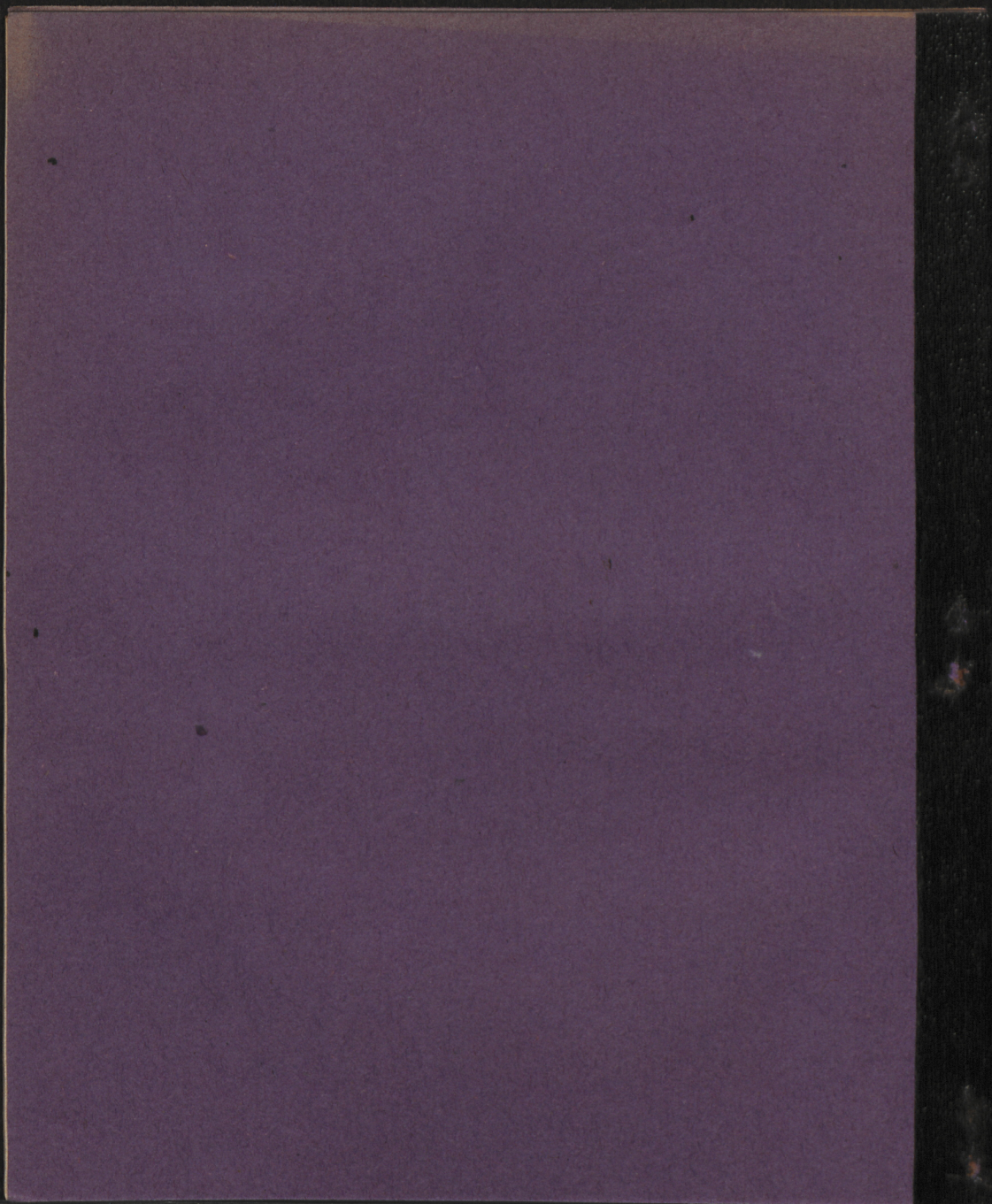
Quæstionibus nonnullis propositis, usum constitutionis paucis, filò quasi abruptò, monstrat, &, quæ in thesi dicta, ad hypothèsin aliquam applicat.

Q. 1. Utrù Legis hætenus expositæ aliquis sit in Germaniã & hac Provinciã Use? Pro Rat. dub. poterat moveri (1) quod LL. Imperatorum Romanorum Germanos obligare non possint, quia in Germania nunquam in totum receptæ, multò minus promulgatæ (2) quod T. C. quorum appell. non recipiantur, abrogatum esse testetur Vinn. ad Wesenbec: Parat. de appell: recip. Christin: Vol. 4. Dec. 118. n. 1.

Sed ratio decid: ad prius desumitur ex auth. Habita C. ne fil. pro patr. in verbis: Inter Imper: Constitutiones. & ex constit. Maximil: I. in R. J. V format: de an. 1495. Tit. Von Gotteslasterer: ibi Weyland Kayser Iustinian, unser Vorfahr am Reich löblicher gedächniß/ männiglich zu halten etc. It. ex Constit. Crim. Carol. V. præfat. & artic. 120. 111. & passim. In formulis: Nach unser Vorfahren und unsern Kayserl. Rechten, It. nach den gemein-

NB.

non

CAP. I
Verum Legis sensum eruit
quaq; in contrarium mo

§. 1. Non equidem dubito, facile jam ex iis, jam perspecturum, quid animò Imperatores hanc promulgarent, ut Oedipe haud opus sit, quod tamen mei memor, meam in hoc quoq; capite fidem fieri potest, in compendium. Summa igitur dum non saltem non esse eum, impedire, ad sup qui velit, ne, vel ultima defuncti voluntas in con interest, deveniat, vel etiam scriptus in testamen rerum hereditariarum possessionem inducatur, sed de per ignavam conniventiam admittente, viginti lib

§. 2. Rationes juris constituti si quis possunt omnium evidentissima. Sicuti namq; (1) servare studet. *Nov. 1. cap. 2. Vers. si vero fin.* Ita enim minima judicia exitum habere. *l. 5. ff. Testamique Romanus defunctorum voluntates contra Calli volunt, quibus ex iudicio defuncti deberi quid p Sed & (4) Cornelius Sylla Dictator adversus il suppressunt, & non producunt, qui producendi resignant dolo malo *l. 2. ff. ad L. Cornel. de fals. (5) accedit, quod res ipsa celeritatem desideret, si appellat: recip. l. 3. C. de Edict. D. Had. coll.**

§. 3. Nec est, quod in contrarium quisque rem fundatam in ipso jure naturali, quod defensi cap. cum speciali. *61. §. porro. X. C. l. 1. ff. de appellat lium nemini eripit. l. 3. ff. de just. & jur. Marant. tem sine prætexet, ut, si non quoad effectum sui effectum devolutivum, appellatio sustineatur, a vaminum relevantiam vel irrelevantiam dispicere po quod, hæc potestas jure communi concessa legitur *X. cod. Cothm. vol. 3. consil. 40. n. 75. add. Menoch. de**

§. 4. Uti namque ipsa naturalis, de qua in quirir injustam, & quidem talem offensionem, u non possis; cum si juste, & superiorum cumpr etiam injuste, verbis, factove aggressus, periculat teat, injusta omnino futura est defensio, re&: us privata, quæ omni jure prohibita est, severeq; eo& *l. 1. 7. C. unde vi C. C. artic. 140. jung. Brunnean in hæc juridica, vel potius analogica, defensionis no tum, quod vel omnino nullum, vel leve quodpiar reparandum præjudicium continet, juriq; per*

95
bus firmat,
diluit.

nt proposita, quemvis cum constitutionem. hic explicet; promissi ba contractura, quan tionis hæc est: Audien tiò ausu provocandò, mque eorum, quorum carente, heres, in verã tatoriam appellatione lctã coercendum esse. aspiciam alibi, hic dari imas voluntates con expedit, suprema ho (3) non Prætor saltim qui circumvenire eos *r. ff. si quis omiffi caus: testamenta celant, h. e. nt, item qui eadem. l. 4. C. cod. Quibus im noceat. l. fin. ff. de*

favorem & æquita am & hæc est species. *consil. 33. n. 3.) mortu appellat: n. 247. hoc sal imum tamen, quoad appellatiõnis de gra soli, exclusò iudice à *ell. cap. ut nostrum 56. i. 4. n. 782.**

ur, defensio, prære tuæ aliter consulere liquis te invadat, vel possis, viaq; juris pa & vindicta quædam *§. pen. ff. ad L. Aquil: dem modò defensio rur, si contra decre deoq; facili negotiõ ens est, intemetur, quin*

